

ZAVRŠNI AKORDI

(Iz romana *ČISTILIŠTE*)

1. EPILOG

Ni pisac ovog romana nije mogao da izbegne sudbinu svog junaka – našao se u dvostrukoj ulozi.

Boris Murgulski nije bio primoran, ali je pristao (mada nevoljno) da bude i pripovedač i Vrhovni komandant vojske u rasulu. Da bi se odbranio od nasrtaja i zle naravi Vrhovnog i da bi se, kad su prilike dozvoljavale, posvetio pisanju *ČISTILIŠTA*, Murgulskom je bilo omogućeno da, snabdeven la'nim ispravama, koristi usluge i blagodati duševne bolnice na Be'anijskoj kosi, što je bilo od višestruke koristi. Dvojn timer Vrhovnog (ali i pripovedača) je pokazao zavidnu veštinu komandovanja, čak je u nekim segmentima vlasti nadvisio prethodnika. Industrijska proizvodnja je bele-ila porast, promet i izvoz, takođe. Mase podanika su se same od sebe učutale. Kada je pripovedač primetio da je Dvojn timer pokazao da ima i isceliteljske i druge moći, bacio je rukopis *ČISTILIŠTA* u vatru i naredio komandantu tajne slu'be bez-bednosti da, odmah i ne birajući sredstva, ukloni Dvojn timer i još neke ljude iz grupe koja je, pre Vrhovnog, bila na vlasti.

Pokazalo se da niko više nije na strani pripovedača, odnosno onog koji je bio legalni Vrhovni i šef dr'ave koja se, tada, iz dana u dan (i iz časa u čas) smanjivala.

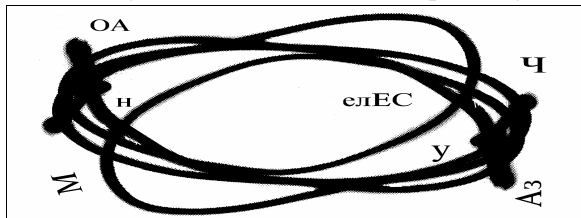
Bilo je stani pani, bilo je neposlušnosti svake vrste, štrajkova, nereda, neraz-jašnjenih ubistava, oti mačine i provalnih krađa. I policija se svemu tome nije suprot-stavila. Svi su, odjednom, bili protiv Vrhovnog. Danonočno su zvikivali: ***Dole Vrhovni! Ludaka u ludnicu! Lopova u zatvor!*** Čak se pojavio jedan Danilo Pivljanin, vođa Sekte neposlušnih, i tra'io da se Vrhovnom i njegovoj porodici sudi po hitnom postupku i da se krivci odmah pošalju na izdr'a-vanje kazne u neki dom ili školu za decu ometenu u razvoju i da im se tamo omogućí da metlama, vodom i krpama čiste nu'nike i druga prljava mesta.

Vrhovnog su uhapsili na prepad i prevaru, dr'ali ga nekoliko dana u apart-manu Okru'nog zatvora, a onda ga, 28. juna 2000, odveli u *Lisičji potok* i, umesto da ga streljaju, ili upute u dom za retardiranu decu, ubacili su ga u helikopter koji ga je odneo do Subotice. Odatle je, iste večeri, prebačen u Stockholm.

Boris Murgulski je prozreo nameru Stokholmskog suda za ratne zločine. To-kom defilea svedokâ optu'nice, moglo se pretpostaviti da je jedini cilj dvogodišnje sudske farse bio da se la'nim svedočenjem i la'nim dokumentima, i montiranim videozapisima doka'e da su Srbi, u ratovima i bitkama, počev od devedeset prve do leta 1999. godine, izvršili bezbrojna brutalna ubistva nad pripadnicima albanskog, bošnjackog, čečenskog i drugih naroda.

Ni pisac ovog romana nije mogao da izbegne sudbinu svog junaka – često se, i tokom pisanja, i inače, događalo da sebe vidi u dvostrukoj ulozi.

I pripovedač se slo'io s mišljenjem svog junaka – namera stokholmske sudske mašinerije je, u stvari, bila da poka'e kako je Hitler bio nedorastao u odnosu na Murgulskog, Vrhovnog poglavara Srbije i kako je Hitlerova vojska znatno manje zla činila u odnosu na srpsku vojsku iz

04		PASSENGER TICKET AND BAGGAGE CHECK		PASSENGER RECEIPT		PASSENGER COUPON	
SUBJECT TO CONDITIONS OF CONTRACT		DATE OF ISSUE		ISSUING OFFICE CODE		IISI ISO	
92603 4120		SITI CS		NAME OF PASSENGER		F.I. BORIS MURGULSKI	
ISSUED BY АЭРОФЛОТ...		ISS. AGENT ID. 29.FEBR 2004. - PLACE OFFICE OF -		FROM		FROM	
Name of Passenger		BORIS MURGULSKI		Carrier/Flight - Inv		Before-Inv After 2	
NOT VALID FOR		TIRETAIN THIS RECEIPT THROUGHOUT YOUR JOURNEY**		BELGRADE		LRT ID 5088	
TRANSPORTATION		- SA UVATI KARTU TOKOM CELOG PUTOVANJA -		YX 666 28FEB 0600		0645 OG	
YZ ON.Y/NONE/ND/		JUSS LETTER		ZVVBEBZ**MM		NOVOSIBIRSK	
ORIGINAL ISSUE		ISSUED IN EXCHANGE FOR		CARRIER/FLIGHT - VOID		FARE	
CLASS/DATE/TIME		FUTM OF PAYMENT		ADDITIONAL SEAT INFORMATION		FARE	
CALCULATION		EQUV. FARE PAID		LX 218027212101610134 6		NE VAZI NE VAZI NE VAZI	
11500003323469812102000		LX 218027212101610134 6		NE VAZI NE VAZI NE VAZI		LX 218027212101610134 6	

poslednje decenije dvadesetog stoleća.

Boris Murgulski, i pored lukavo smišljenih pritisaka, nije hteo da prihvati pomoć ni jednog advokata. Taj postupak je izazvao vidljivu nervozu služenika Novog svetskog poretka. Zakulisnim i drugim radnjama pokušali su da ugroze zdravlje optuženika. Od bezazlene angine pektoris uspeali su da naprave neizlečivu i tešku bolest, sugerišući kardiohirurzima da neodložno izvrše složenu operaciju na otvorenom srcu. Vrhovni je odbio i savete zatvorskih lekara i upotrebu lekova. Obećao je javno da će nadživeti i svedoke, i tužioce, i sudije. Neumoljivi poslušnici izvrnute pravde i mogući tvorci nove Istorije srpskog naroda su, izmoreni samoodbranom Borisa Murgulskog, u saradnji sa lekarima, izmislili nove bolesti i još jednom pokušali da optuženika bace na hirurški sto.

Boris Murgulski je iznenada priznao sve navode iz optužnice i obe tačke iz naknadno proširene optužnice, i tražio da sudije odmah donesu presudu. Boris Murgulski je izrazio želju da kaznu izdržava u Rusiji i da ga odmah upute u Novosibirsk.

Sudije su već sledećeg dana donele presudu i dale nalog za njeno izvršenje.

Milena Crnomarković je prodala svu svoju imovinu i kupila višesobnu kuću sa okućnicom u blizini Moskve. Njenim bližancima i njoj samoj je onemogućeno da putuje u Novosibirsk.

Marta Murgulska Milić se odrekla profesorske karijere, napustila Hajdelberg i odselila se u Crnu Goru. Tamo je, na imanju svoga dede po majci, za sebe i izabranika svog srca sagradila prostranu i udobnu kuću. Polovinu novca koji je dobila prodajom svoje kuće u Nemačkoj i TV stanice u Srbiji, uložila je u farmu puševa, a drugom polovinom je kupila dve hiljade nojeva i hranu za dvoipogodišnji period.

Mihailo Murgulski je dobio diplomatski pasoš i otputovao u nepoznatom pravcu. Nikom se, za dve godine i šest meseci od bekstva, nije javio. Priča se da je prešao u islam, da se obogatio trgovinom nafte i da živi u Ženevi. Pronose se glasine i da je docent na Katedri za razvojnu psihologiju Filozofskog fakulteta u Kalkuti. Nevenčanoj ženi je kupio stan u Odesi, a sinu u Palm Biču.

Rozalija Švirtlih Murgulska je ostala nedodirljiva. Niko je nije video i ne zna se gde živi. Ministarstvo unutrašnjih poslova Ad Finesa je za njom raspisalo međunarodnu poternicu zbog umešanosti u neka politička ubistva i finansijske malverzacije. Rozalija je i dalje generalni direktor Sekte svih retardiranih.

Pripovedač je opisao svoju smrt, iako je verovao da smrti nema i da u zatvoru neće provesti više od osam godina.

Boris Murgulski je bio siguran da će za dve ili tri godine biti oslobođen i da će ostatak života provesti u blizini Moskve, uz Senu, njenog vanbračnog sina i njene blizance, bezgrešno začete jedne davne, vetrovite i hladne večeri.

Selena Munjas je, na izgled samo, bila slučajna, neverovatna i dosta bleđa tvorevina. Tako se piscu činilo dok je pisao deseto poglavlje, i bio je siguran da je Senu stvorio samo zato da bi u pripovest unela blagost i toplinu, i da bi atmosferu romana učinila vedrijom.

Posle teških dana gladovanja i iskušenja da od svega digne ruke i da se sa sinčićem odseli u London, Seleni se udala za Leonida Josipovića, ruskog konzula u Osijeku. Anatolij Ivanov, šef ruske diplomatije, čim je čuo za skandalozno venčanje s kontroverznom spisateljicom, na prečac je odlučio da mladog diplomatu unapredi i pošalje ga da bude ambasador Rusije u Ekvadoru. Seleni se dokopala profesure na Katedri za kliničku psihologiju filozofskog fakulteta u Moskvi. Brak je posle dva meseca razveden.

Posle prve i jedine knjige poezije, Seleni je objavila knjigu proze, iliti roman, i zbirku kratkih i vrlo kratkih priča.

A pripovedač se sve više osamljivao. Niti ga je ko posećivao, niti mu je ko telefonirao. Ostao je i bez Seleninih pisama. Činilo mu se da je samog sebe izgubio. Ni svoj odraz u ogledalu nije mogao da prepozna. Prestao je da piše, prestao je i da čita. Ni u zakorovljeni vrt iza kuće nije odlazio. Uzaludno je listao adresar i telefonski imenik. Sa izbledele stranice su mu se, danonoćno, rugala bezbrojna klinasta i tek po neko rusko slovo. Nije se radovao ni sledećem jutru, ni hladnijavom podmoskovskom sumraku.

Poluslep, bespomoćan i ravnodušan već, slutio je da gotovo ništa nije ostalo što bi mogao da izgubi, i kad mu se učinilo da je vreme za popodnevni odlazak u postelju, ustao je i otvorio plakar. Onog časa kada je hteo da uzme odeću za ukop, u sobu je ušao poštar i tutnuo mu olovku u ruku, pokazujući gde treba da potpiše.

Drhtavim prstima, Boris je iz bledorozikaste koverta izvadio pisamce.

Gospodine Murgulski, grozničavo i bez predaha, o sebi i svojoj iznenadnoj i apokaliptičnoj ljubavnoj storiji, za manje od 28 dana, napisala sam 213 strana. Sada je druga poдела uloga. Vi

ste moj redaktor. Čitajte, dopisujte, skraćujte. Ili bacite u vatru. Vaša Selen.

Boris je osjetio probode posred grudne kosti, i hladan znoj, i, tresući se, pošao prema krevetu.

I pisac ovog romana je (iako 2213 km udaljen od svog junaka) osjetio probode iste jačine, ali umesto da krene prema postelji, pošao je prema prozoru. Bio je siguran da je nepoznata devojka ušla u dvorište.

Osmehnuo se i pomislio da je Selenin rukopis jedino mogući i pravi nastavak romana *ČISTILIŠTE*.

2. IZAZOV

From: Selen MunjasZptt.yu

To: Bogislav HercfeldZptt.yu

Sent: 27. april 2004/20:12

Dear Bogislav,

Još se mučim i nikako da nadjem prave reči. Čini mi se da je propala i poslednja šansa da uhvatim Tvoju fintu na engl. Jer, iako se, poput zaraze, širio, on je, taj engleski, u stvari, iako na izgled lak i jednostavan, on je, ka'em Ti, čudna tvorevina, konglomerat nakaradno preuzetih i izvnutih reči iz drugih jezika. Nisam sigurna da Ti je potreban jedan loš prevod. šta hoću da ka'em? Ako ih prevedem, Tvoje rečenice će izgubiti sve'inu i srčanost.

Kolebam se. That would be challenge for me. Hm?

3. IZAZOV, OPET

From: Bogislav HercfeldZptt.yu

To: Selen MunjasZptt.yu

Sent: 27. april 2004/23:56

Lenočka,

Budi bezbri'na, jer će se odgovarajuće reči pojaviti kad ih ne budeš očekivala.

Potvrdi, molim Te, da li i Ti misliš da će ČISTILIŠTE imati efektniji završetak, ako se iza Epiloga nadje APENDIX, a u njemu Priznajem... na srpskom i engleskom, avionska karta od Beograda do Novosibirska, odnosno Lečilišta za umobolne u Novosibirsku. I ni ja ne znam šta još. Ne preterujem ako ka'em da APENDIX već ima formu fingirane dokumentarnosti i malu dozu hladnoće.

Hercfeld

4. I CONFESS

... I was afraid of my children, and my brother, and my brothers' children, of my godfather, and godfathers' children, and of my dead parents. And of Rosalie, and of my loyal and close (but cynical) accessary, of stupid generals and immature writers and academicians, of the invisible and small creatures, I was afraid of sounds from the other side of the mirror, audible only me.

Jovan Basaraba was attacking me more and more. I've realized I am in danger, and my children was in danger, and Secret Police and nations' mashinery was in danger too. I haven't had a choice. I ordered his liquidation.

Vlado Lenard was a director of Security Institute and a chief of Secret Police. He called me on August the 23rd. He tasted me.

I said Jakov will do the job. Jakov is skilled and proficient, he's got his craft in Angola. Jovo must get 16 grammes of bullet. In the nape, I underlined.

Mr Night, I wrote this 'couse you admitted (even Master has agreed) only me to take the cash from my secret and common accounts and dispose them without any pressure and limits.

To return ...

If we will not undesign already modified declaration, do expect my activating of the complain against NATO, J.Clarc, Madlen Fischer etc.

Stocholm, December 19, 2003.

Boris Murgulski

5. PRIZNAJEM

... Plašio sam se i svoje dece, i brata, i bratovljeve dece. Kuma i kumove dece. I mrtvih roditelja. I Rozaliije, i odanih i bliskih (ali i ciničnih) saradnika. Glupih generala i neodraslih pisaca i akademika. Nevidljivih i sitnih stvorova sam se plašio i samo meni čujnih šumova s one strane ogledala.

Jovan Basaraba me sve češće napadao. Shvatio sam da sam u opasnosti. I moja deca su bila u opasnosti, i tajna policija, i državna mašinerija. Nisam imao kud, naredio sam da ga likvidiraju.

Vlado Lenard je bio direktor Instituta bezbednosti i načelnik tajne policije. Javio se dvadeset trećeg avgusta. Slušao me.

Rekao sam da će posao obaviti Jakov. On je vešt i iskusan, zanat je ispekao u Angoli. Jovo mora dobiti šesnaest grama olova. U potiljak, naglasio sam.

Gospodine Najt, ovo sam napisao jer ste odobrili (ni Glavni se nije protivio) samo meni da podižem gotovinu sa svojih tajnih i javnih računa, i njome raspo-lažem bez ičijeg pritiska i ograničenja.

Za uzvrat ...

Ne potpišemo li modifikovan sporazum, očekujte da ću aktivirati već podnetu tužbu protiv NATO pakta, X. Klarka, Madlene Fišer i drugih.

Stokholm, 19. decembra 2003.

5. NIKAKO

From: Selena MunjasZptt.yu

To: Bogislav HercfeldZptt.yu

Sent: 13. maj 2004/22:33

Herc, prijatelju, jesi li živ?! A ja kao da nisam, jer se sve više udaljavam. I od Tebe, i od sebe, i od svega.

U bolnici sam. Puklo nešto, ja mislim da se srce otkačilo i palo dole. Razbilo se, čula sam, ali nije prestalo da kuca. Prethodno sam pala u nesvest i povredila glavu. Nadam se da nije strašno. Jako se nadam.

Juče i prekjuche sam bila mrtva. Duše mi, ako je imam. Bila sam mrtva. Klinički mrtva, kažu lekari.

A Ti, dragi Felde, Ti kažeš da si onako. A ja nisam onako, nego nikako. Be cool.

Prvi put objavljeno u Internacionalnoj reviji "Signal", br. 28-29-30, 2004.